

Mærke til her i Kjøbenhavn, at i gode Tider, hvor der er Afgang til god Fortjeneste, varer det en meget kort Tid, inden Arbeidsstanden forøger sine Fordringer til Bolig, til Klæder, til Jøde, medens derimod i daarlige Tider, hvor der er lidet Arbeide, indtræder en saadan Nød, at vi have set, hvor vanskeligt det var at hjælpe. Selv om Regjeringen eller Lovgivningsmagten under saadanne Omstændigheder vilde have hævet Tolden paa Kaffe og Suffer for en Tid af 2 a 3 Maaneder, vilde det ikke have havt det Allermindste at betyde, thi de faagjældende vare saa fattige, fordi de intet Arbeide havde eller ialtfald havde daarlig Afgang til Arbeide.

I disse Betragtninger er jeg bleven bestyrkt ved at fordybe mig i den engelske Toldlovgivning og øvrige Lovgivning. Jeg kan vistnok for mange af de ærede Herrer, som her ere tilstede, ikke fremsføre noget Nytt i denne Henseende; de ere selv ligesaa godt inde i det som jeg. Men det kunde dog være, at der kunde være En eller Anden, som vilde forbauses derover, naar jeg meddelel, hvorledes det stiller sig. Paa det engelske Statsbudget for 1881—82 ere samtlige Indtægter beregnede til 86 Millioner Pund Sterling. Af disse 86 Millioner Pstr. hde Told og Aecise 43 Millioner, altsaa Halvdelen af Englands samlede Statsindtægter, og af disse 43 Millioner ligge de 4 Millioner paa Theen, som er Englands Nationaldrik, der drikkes i rige og fattige Huse, tidlig og sent. De sætte i England Kaffen ganske til Side for Theen. The behersker England saaledes, at medens England bruger 4 Pbd. The pr. Individ aarlig, bruge vi her i Landet ikke mere end $\frac{1}{3}$ Pbd. The pr. Individ, men medens vi bruge 5 Pbd. Kaffe om Aaret pr. Individ, bruger man i England ikke engang 1 Pbd. Kaffe pr. Individ. De ville saaledes se, hvorledes man i England har kastet sig over Theen, men Theen giver Englands Statskasse 4 Millioner Pstr., det er 5 pCt. af de samlede Statsindtægter. Vi giver $8\frac{1}{2}$ Million Pstr., hvilket er 10 pCt. af Englands samlede Statsindtægter, Spiritus giver $18\frac{1}{2}$ Million Pstr., hvilket er $21\frac{1}{2}$ pCt. af de samlede Statsindtægter, Tobak giver 9 Millioner Pstr., hvilket er over 10 pCt. af Englands samlede Statsindtægter, saaledes at disse 4 Artikler, den store Befolknings Hovedartikler give, $46\frac{1}{2}$ pCt. af Englands samlede Statsindtægter. Nu kunde man sige: Ja, men saa hde de Rige ved Siden deraf meget Betydeligt. De svare i England en Indkomsskat, som paalignes med $6\frac{1}{2}$ pence af hvert Pstr., som en Mand

Indtægt er beregnet til, altsaa indtil $2\frac{3}{4}$ pCt. Det er ikke saa ganske Videt at have en saadan ekstra Statsstat ved Siden af Kommuneskatterne: men skjøndt der er saamange rige Folk i England, giver denne Stat forholdsvis Lidt. Den giver ikke Mere end 10 Millioner Pstr., hvilket kun er 12 pCt. af de samlede Statsindtægter, altsaa ikke Mere, end Tobakstolden giver, ikke Mere end det Halve af, hvad Spiritustolden giver, og ikke det Halve af, hvad Altolden giver. I England betænkter man sig ikke paa at tage sine Indtægter af den store Forbrug, fordi England paa andre Maader gennem sin Lovgivning og den hele Udvikling veed at give sine Borgere Afgang til Erhverv og Indtægter, som sætte dem istand til ikke alene at betale disse høie Afgifter, men endogsaa at have meget mere tilovers til Kjøb og Brød og den Slags Ting, end Arbeiderne næsten i noget andet Land have. Derfor er jeg for mit Bedkommende paa det Rene med, at vi her i Landet maa være forsigtige med at opgibe betydelige Indtægter for at lette de daglige Udgifter for den store Befolkning, naar vi derved affære os Muligheden af at sætte betydelige Arbeider i Gang, hvorved der kan staffles Arbeide og Virksomhed for Befolkningen. Jeg vil bede de Herrer om at gjøre med mig et Tankeexperiment. De vide, at der i den sidste Snes Aar er her i Danmark anvendt 130 Millioner Kroner. paa at anlægge Statsbaner. Sæt, at vi havde ladet være med det og havde i det Sted brugt disse Penge til at affasse Kaffeolden, Sufferolden og Brændevinstolden, hvorledes tror de Herrer saa, at der havde set ud i Danmark, og hvorledes tro de, at Befolkningen havde befundet sig? Ja, de havde faaet, som vi have set i et Blad, en Kop Kaffe $\frac{1}{2}$, Dre billigere, og en Snaps en lille Smule billigere, men vi havde sandelig været nedfunkne i den største Glendighed, hvis vi ikke havde sat Penge ind paa at anlægge Jernbaner og derved bringe Liv hen paa Steder, hvor der var dødt og trægt. De Herrer kunne væee ganske visse paa, at det er Betingelsen for at vore Toldindtægter og indirekte Statsindtægter ere stegne i en saa overordentlig Grad. Ganske vist have de 130 Millioner Kr. kun forrentet sig direkte med 2 pCt., men de have givet en Indtægt i Statens Lomme gennem de andre Indtægter, som ellers ikke vilde være blevne forøgede. Altsaa, for mig staar det klart, at vi ikke maa forfalde til nogen Sentimentalitet. Jeg for mit Bedkommende vil overmaade gjerne være med til at gjøre saade det One og Andet